

2013. január 6. - A második világháború végén és azt követően a Szovjetunióba kényszermunkára, malenkij robotra elhurcoltak tiszteletére tartottak megemlékezést a Pest megyei Nagymaroson vasárnap.

Az eseményen Harrach Péter (KDNP) országgyűlési képviselő kiemelte, az a közösség, amely emlékezik, amelynek fontos a múlt, a hagyományos értékek és "minden élő és eltávozott tagja", reményt ad Európának, hogy van jövője.

A kisebbik kormánypárt képviselője emlékeztetett, csaknem 70 éve mintegy 600 embert hurcoltak el a Dunakanyar három településéről, Nagymarosról, Zebegényből és Kismarosról.

A több mint száz elhunytak, valamint a hazatérteknek a történelem "beletaposott" az életébe - mondta, hozzátéve: három zárt, gazdag kultúrával rendelkező közösségben, fiatalként tervezték az életüket, de megjelent "egy másik világ", amely "hazájában félelmet és elnyomást teremtett", és "beszippantotta" őket.

A politikus arra kérte az emlékező közösségeket, hogy továbbra is tiszteljék hagyományaikat és tagjaikat, ezzel adjanak reményt Európának.

Gróth János Gáspár, a Köztársasági Elnöki Hivatal Társadalmi Kapcsolatok Igazgatóságának vezetője azt hangsúlyozta, ami itt történt, az jellemző a múlt századi történelemre: a háborút egy jobb világban való reménykedés követte, helyette azonban csalódás következett. A 20. század a népiértékek százada, amelyben a nagy történelmi tragédiák "a kisemberek tragédiáján" keresztül jelentek meg, és a malenkij robot is példa erre - tette hozzá.

Azt mondta, szülőket, nagyszülőket, családtagokat siratnak, akik örökre idegenben maradtak. De akik hazatértek, azok maradandó sebeket szereztek - mutatott rá. Megjegyezte, származásuk miatt hurcolták el őket, de "sorsuk magyar sors". Meg akarta alázni, törni őket a rendszer, ezért a túlélőket is arra akarták kötelezni, hogy felejtsek el a történeteket - idézte fel. Úgy fogalmazott, ezért övezte hallgatás a malenkij robotot, ezért hiányzik ma a társadalom történelmi tudatából ennek emléke.

Petrovics László (független) polgármester köszöntőjében arról beszélt, hogy a malenkij szó oroszul kicsi munkát jelent, de hogy valójában mennyire volt kicsi, azok tudják, akik megélték. A valóságban embertelen körülmények között végzett rabszolgamunka volt - hangoztatta. Kiemelte, a kommunista kormányok nem segítettek a hazatérőknek, a téma tabu volt, a részleteit máig nem tárták fel teljesen, holott a második világháború egyik legnagyobb magyar tragédiája volt.

Úgy vélte, míg ma például a holokauszt mindennapos téma, a malenkij robotról keveset beszélnek. Ezért fontos feladat az emlékezés, hogy ma is tudják, mit történt akkoriban, hogy szebb és igazságosabb legyen a jelen, és hogy ne fordulhasson elő ismét a malenkij robothoz hasonló eset.

A nagymarosi római katolikus templomban az esemény alkalmából gyászmisét mutatott be Beer Miklós váci megyés püspök.